Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Татарская гимназия «Мирас»
Менделеевского муниципального района Республики Татарстан

«Рассмотрено»
на заседании педагогического
совета школы
Протокол №1 от 29.08.2025г.

«Утверждено»
приказ №206 от 29.08.2025г.
Директор _______________
/Р.Р. Хаматшин/

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 009B2BF9DF303FB6383B59B4E8DE6CDA38
Владелец: Хаматшин Рафаэль Рафакович
Действителен: с 07.11.2025 по 31.01.2027

Рабочая программа

Курса внеурочной деятельности

«Шаянкай» татар курчак театры

Уровень образования (класс): **начального общего образования, 3 класс**

Автор программы: учитель начальных классов
Харитонова Райхана Тимиршановна

г. Менделеевск
2025г

Аңлатма язуы

Театр – сәнгатьнең бер төре. Ул үз эченә әдәбият, музыка, бию,сынлы сәнгатьне берләштерә. Бүгенге укучыларның сәнгать дөньясында театр арткы планда тора. Чөнки балалар күбрәк компьютер артында утырырга,сериаллар карарга,эстрада музыкалары тыңларга яраталар.

Сәнгатьле сөйләм формалаштырганда балага белем бирү шартлары гына түгел, ә аларны эшкәртергә һәм үзләренең карашын билгеләргә дә мөмкинлек бирә.Моның өчен иң әйбәт чара булып театральлештергән шөгыльләр тора.Чөнки уен- мәктәпкәчә яшьтәге балаларда иң әһәмиятлеләрдән санала.Ә театр иң демократик, яшь үзенчәлекләренә туры килерлек сәнгать төре. Ул педагогик һәм психологик актуаль проблемаларны хәл итәргә булыша. Алар әхлак тәрбиясе бирергә , коммуникатив шәхес формалаштырыга, күзаллау, фантазия, инициатива, фикер йөртүгә, туган телне яратырга ярдәм итә. Театральләштергән шөгыльләр аша балалар образлар, тавыш, буяу аркылы әйләнә-тирә белән танышалар.Театраль чара аша бала яңа хисләр, белемнәр, күнекмәләр, матур әдәбиятка кызыксыну, сүз байлыгы, сөйләм телен үстерү зәвык һәм әхлак тәрбиясе алалар.

Бүгенге көндә үсеп килүче яшь буынны халкыбызның традицияләре үрнәгендә тәрбияләү- мөһим бурычларның берсе.Ә кече яшьтәге балаларга белем һәм тәрбия бирү иң авыр һәм четерекле эш .Балага милли гореф-гадәтләр, милли традицияләр никадәр иртәрәк бирелсә, ул шәхес буларак шулкадәр көчле, телен, илен, милләтен сөя белүче булып үсәчәк.Үз телен, милләтен, мәдәниятен белеп, аңа хөрмәт белән карый белүче генә башка милләт вәкилләрен, аларның гореф-гадәтләрен ихтирам итә белә. Туган телне, милли мәдәниятне өйрәнеп һәм янәшә яшәүче башка халыкларның да теленә, мәдәниятенә, милли традицияләренә тирән ихтирам белән карый белүче балалар безнең мәгариф һәм милли мәдәнитне үстерүнең нигез ташын тәшкил итәргә тиеш.

Укучыларда театр сәнгатенә кызыксыну уяту максатыннан мин мәктәптә “ Курчак театры” түгәрәге оештырам. Курчак театры укучыларның сәләтләрен ачарга, уй- хыялларын үстерергә мөмкинлек бирә,матурлыкны күрә белергә өйрәтә,иҗади эшчәнлекне баета.

Түгәрәккә укучыларның теләкләрен искә алып 3 сыйныфларны туплладым. Түгәрәккә барлыгы 15 бала йөри.

Үзара дус булып, оешканлык белән үтәлгән эш көне балаларга иҗади шатлык китерә. Курчак театры түгәрәге- иҗади сәләтне үстерү өчен отышлы эш төре. Түгәрәкне алып бару өчен вакыт, түземлелек һәм хыял да кирәк.

Максат

- укучыларның иҗади кызыксынуларын һәм сәләтләрен үстерү;
- укучыларны бердәм коллективка туплау
- укучылар арасында үзидарә булдыру, дуслык,татулык тәрбияләү;
- кече яшьтәге мәктәп балаларын театр культурасына якынайту;
- сәнгатькә, ана теленә, халык авыз иҗатына мәхәббәт тәрбияләү;
- эстетик тәрбия бирү.

Бурычлар

- укчыларны актерлык осталыгына өйрәтү;
- укучыларның ялын оештыру;
- курчаклар белән эшләргә өйрәтү;
-театр уеннарына уңай караш;
-театр курчаклары белән уйнау теләге;
-яшьтәшләренә эмоциональ уңай караш тәрбияләү;
- диалоглы сөйләм күнекмәләрен үстерү;
-җөмләләрне дөрес интонация белән әйтергә өйрәтү;
-җыр, хезмәт, рәсем дәресләре арасында бәйләнеш булдыру;

Көтелгән нәтиҗәләр

Өйрәнгән спектакльләрне 7 нче татар балалар бакчасы, мәктәп укучылары каршында, ата-аналар җыелышларында һәм мәдәният йортларында күрсәтү.

Программа түгәрәк эше буенча башлангыч сыйныф укучылары өчен бер айга 4 сәгать, атнага 1 әр сәгать исәбеннән 9 айга исәпләп төзелде, барысы 36 сәгать.

Шөгыльләр атнага бер тапкыр , 45 минут дәвамында үткәрелә.

«Шаянкай» татар курчак театры
Үткәрелү вакыты

№	чирекләр			
		көне	сәгате	Җаваплы
1	1 чирек	чәршәмбе	12.00-13.45	Харитонова Р.Т.
2	2 чирек	чәршәмбе	12.00-13.45.	Харитонова Р.Т.
3	3 чирек	чәршәмбе	12.00 – 13.45.	Харитонова Р.Т.
4	4 чирек	чәршәмбе	12.00-13.45.	Харитонова Р.Т.

Тематик бүленеш

№	Тема	Сәгать саны		
		Теорит.	Практик	Барлыгы
1	Кереш.Курчак театры турында әңгәмә	1		1
2	Спектакльләр әзерләү	2	27	29
3	Спектакльләрне кую		4	4
4	Курчак театрына экскурсия		1	1
5	Йомгаклау		1	1
		3	33	36

3 нче сыйныф укучылары өчен   курчак театры эш планы

№	Сәг саны	Эш төре	Эшчәнлек төре	Үткәрү вакыты	
				план	факт
1.	1	Түгәрәкне оештыруга таләпләр белән танышу.	Кереш . Курчак театры турында әңгәмә. .Куркынычсызлык кагыйдәләре белән танышу. Курчак театры тарих битләрендә Казан “Әкият” курчак театры белән танышу (слайдлар карау)	3.09	
2.	1	Түгәрәк планын төзү. Яңа әсәр сайлау. Әсәр белән танышу. “Кумәчкәй” рус халык әкияте.	Түгәрәкнең планы белән танышу Спектакль сайлау. Әсәр белән танышу,геройлар турында фикер алышу	10.09.	
3.	1	Рольләр бүлешү. Сүзләрне язып алу.	Рольләр бүлү, әкиятләрне сәнгатьле укырга өйрәнү.	17.09.	
4.	1	Әкиятнең артистлар башкаруында аудио язмасын тыңлау.	Әкиятнең артистлар башкаруында аудио язмасын тыңлау	24.09.	
5.	1	Бүленгән рольләр буенча сүзләрне ятлау.Сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәнү.	Текстны сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтергә өйрәнү	1.10.	
6.	1	Рольне башкаручы артист белән эш.Әкият өчен курчаклар ясау.	Әкият өчен кирәкле курчаклар ясау. Курчакларга костюмнар әзерләү.	8.10.	
7	1	Рольне башкаручы артист белән эш.Әкият өчен курчаклар ясау.	Әкият өчен кирәкле курчаклар ясау. Курчакларга костюмнар әзерләү.	15.10.	
8	1	Әкият өчен курчаклар ясау. Рольне башкаручы артист белән эш.	Әкият өчен кирәкле курчаклар ясау. Курчакларга костюмнар әзерләү.	22.10.	

9	1	Рольләрне башкаручыларны аерым-аерым тыңлау. Рольне башкаручы артист белән эш.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	5.11.	
10	1	Рольне башкаручы артист белән эш. Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	12.11	
11	1	Рольне башкаручы артист белән эш. Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	19.11.	
12	1	Рольне башкаручы артист белән эш. Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	26.11.	
13	1	Рольне башкаручы артист белән эш.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	3.12.	
14	1	Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	10.12.	
15	1	Декорация ясау.	Әкият өчен декорация ясау.	17.12.	
16	1	Тамашачылар алдында чыгыш ясау. “Күмәчкәй” әкияте.	Спектакльне башлангыч сыйныф укучылары алдында күрсәтү.	24.12.	
17	1	Яңа әсәр сайлау. Әсәр белән танышу. “Теремкәй” рус халык әкияте	Әкият өчен декорация ясау.	14.01.	
18	1	Ролләрне бүлү, язып алу.	Җитешсезлекләр турында фикер алышу	21.01.	
19	1	Бүленгән рольләр буенча сүзләрне ятлау.	Башлангыч сыйныф укучылары каршында чыгыш ясау	28.01.	

20	1	Рольне башкаручы артист белән эш. Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Ата-аналар алдында чыгыш ясау.	4.02.	
21	1	Рольне башкаручы артист белән эш. Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Әсәр белән танышу, геройлар турында фикер алышу	11.02.	
22	1	Рольне башкаручы артист белән эш. Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә эшләү.	18.02.	
23	1	Рольләрне башкаручыларны аерым-аерым тыңлау. Ролен башкаручы артистлар белән эш.	Әкият өчен курчаклар ясау. Курчакларга костюмнар әзерләү.	25.02.	
24	1	Тамашачылар алдында чыгыш ясау. “Теремкәй” әкияте.	Спектакльне башлангыч сыйныф укучылары алдында күрсәтү.	04.03.	
25	1	Яңа әсәр сайлау. Әсәр белән танышу. Габдулла Тукай әсәрләрен сәхнәләштерү.	Әкиятнең артистлар башкаруында аудио язмасын тыңлау	11.03.	
26	1	Әсәр өчен яңа җыр өйрәнү,ролләрне бүлү.	Курчакларны хәрәкәтләндерергә Өйрәнү.	18.03.	
27	1	Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Әсәр өчен яңа җырлар өйрәнү	31.03.	
28	1	Рольләрне башкаручыларны аерым-аерым тыңлау. Ролен башкаручы артистлар белән эш.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	08.04.	
29	1	Малай һәм күбәләк ролен башкаручы артист белән эш.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	15.04.	
30	1	Маэмай һәм малай ролен башкаручы артист белән эш.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү	22.04.	

			өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.		
31	1	Рольләрне башкаручыларны аерым-аерым тыңлау. Ролен башкаручы артистлар белән эш.	Сәнгатьле итеп уку, сүзләрне дөрес интонация белән әйтү өстендә , курчакларны дөрес хәрәкәтләндерү өстендә эшләү.	29.04.	
32	1	Декорация ясау.	Әкият өчен декорация ясау.	06.05	
33	1	Әсәрне сәхнәләләштерү. Кимчелекләрне төзәтү.	Җитешсезлекләр турында фикер алышу.	13.05.	
34	1	Тамашачылар алдында чыгыш ясау	Спектакльне башлангыч сыйныф укучылары алдында күрсәтү.	20.05.	
35	1	Тамашачылар алдында чыгыш ясау.	Спектакльне 7 нче татар балалар бакчасында күрсәтү.	27.05.	
36	1	Курчак театрына экскурсия	Чын артистлар башкаруын күзәтү	30.05.	

Кулланылган әдәбият:

1.Балалар сәхнәсе. Рафис Корбан “Куркуын җиңгән куян” Казан. Татарстан китап нәшрияты.
2. Л.А.Сиверева “Школьный театр кукол”.
3. Н.Ф.Сорокина “Играем в кукольный театр” Москва “ВЛАДОС”, 2004.
4. Серле алан (Курчак театры өчен пьесалар) ” Казан. Татарстан китап нәшрияты.
5. В.В.Делистренко “Театрализованные игры для младших школьников”
6. Газета “Ачык дәрес”.
7. Журнал «Мәгариф».